

החוג לקרימינולוגיה

שנה"ל תשע"א

החוג לקרימינולוגיה

ראש החוג
פרופ' לנדאו שמחה

יועץ לענייני סטודנטים
ד"ר עין-טל עירית

חברי הסגל האקדמי *

פרופ' מן המניין: פרופ' לבנשטיין אריאלה, פרופ' לנדאו שמחה.

מרצה: ד"ר דן אורי, ד"ר וישנבצקי מיכאל**.

מדריך ד"ר: ד"ר ירון-ענתר ענת, ד"ר עין-טל עירית.

עמית הוראה: פרופ' רהב גיורא, השופטת שיטרית יפעת, ד"ר הרצוג סרגיו, ד"ר לסקוב-פלד רונית, ד"ר מהל חיים, ד"ר קאבאליון גבריאל, ד"ר רונאל נתי, ד"ר שדמי אראלה, עו"ד שחר תחיה.

* יתכנו שינויים ברשימת סגל ההוראה.
**דרגה מוצעת

מרכזת החוג

גב' אלקיים רוית

טל': 04-6423496

פקס: 04-6423512

שעות קבלה: ימים א'-ה' 12:30 - 10:00 בנין רב תכליתי 2, קומה 1.

מענה טלפוני: ימים א'-ה' 09:00-10:30

e-mail: ravite@yvc.ac.il

מטרת הלימודים

כתחום מחקר, הקרימינולוגיה שואפת להבין את הגורמים השונים (ביו-פסיכו-סוציאליים) המביאים את היחיד או קבוצות חברתיות לכדי התנהגות עבריינית או סוטה. כמו כן עוסקת היא בדרכי ההתמודדות עם תופעות הפשיעה והעבריינות, תוך התייחסות להיבטים מניעתיים, ענישתיים וטיפוליים.

הלימודים לתואר ראשון בחוג לקרימינולוגיה נועדו, בין היתר, להקנות ידע בהבנת האדם (הן הנורמטיבי והן הסוטה) והחברה בה הוא פועל, ובהבנת הרצף שבין הנורמטיבי לסוטה. בשל כך לימודי התואר הראשון בקרימינולוגיה מגוונים וכוללים גם תחומים המשקים לקרימינולוגיה, כגון פסיכולוגיה, סוציולוגיה ומשפטים. מלבד שיעורי החובה כוללת התוכנית מגוון רחב של שיעורי בחירה וסמינריוני מחקר, המאפשרים לתלמידים העמקה בתחומים שיבחרו. בשל הגיוון בתוכנית הלימודים סגל החוג הינו מולטי-דיסציפלינארי.

התוכנית המוצעת יוצרת מסגרת ייחודית, המשלבת את התחומים התיאורטיים של הקרימינולוגיה-שהוא מדע התנהגותי-עם לימודים משפטיים ולימודים יישומיים של אכיפת החוק. התוכנית, מעצם היותה דו-חוגית, מיועדת לכל העוסקים והמתעדים לעסוק באכיפת החוק, טיפול בעבריינים, מניעת עבריינות וטיפול בבני נוער, ומעוניינים לשלב לימודיהם עם לימודי דיסציפלינה נוספת. התוכנית נועדה להבטיח בסיס ידע, זיקות אקדמיות ותשתיות לכלי טיפול ראשוניים לסטודנטים המעוניינים להמשיך את לימודיהם לתואר שני בקרימינולוגיה ו/או לעסוק במקצוע.

מבנה תוכנית הלימודים

משך הלימודים בתוכנית הוא שלוש שנים (ששה סמסטרים).
במסגרת התוכנית על הסטודנטים לצבור 60 נ"ז המורכבות מלימודי יסוד, קורסי חובה, קורסי בחירה, סמינריונים ופרקטיקום (כקורס בחירה למצטיינים) כמפורט להלן.

1. לימודי יסוד-שיעורי יסוד במדעי החברה-סטטיסטיקות, כתיבה מדעית ואוריינות תקשוב (יילמדו במסגרת החוג הנוסף בו לומד הסטודנט), ושיטות מחקר (יילמדו במסגרת החוג).
2. קורסי חובה-מורכבים ממצצועות הליבה בתחומי הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה והקרימינולוגיה, בדגש והרחבה על תחום הקרימינולוגיה, תהליכי סטייה ואכיפת החוק.
3. מערך תרגול-תוכנית הלימודים בנויה כך שלקורסי החובה של שנה א' (וגם לחלק מהקורסים בשנה ב') מתווספים תרגילים, שמתקיימים בקבוצות לימוד קטנות (עד 30 תלמידים). התרגילים אינם מזכים בנקודות זכות אקדמיות ומטרתם להעניק לסטודנטים את מרב התמיכה והתרגול האפשריים.
4. קורסי בחירה בקרימינולוגיה-מגוון קורסים המוצעים בחוג ומאפשרים העמקה והרחבה של תחומים שנלמדו במסגרת קורסי החובה. הקורסים יעסקו בעבריינות וסטייה, בגישות טיפול ושיקום, בדין הפלילי ובמערכת אכיפת החוק.
5. סמינריון-הסטודנטים חייבים בבחירה והגשה של סמינריון מסכם בקרימינולוגיה, בהנחיית אנשי הסגל האקדמי הבכירים, תוך פיתוח יכולת ההבנה והחשיבה האקדמית. במסגרת זו יוצעו סמינריונים מחקרניים ותיאורטיים, לבחירת הסטודנטים.
6. פרקטיקום-סטודנטים מצטיינים בשנה השלישית ללימודיהם יוכלו לבחור (במסגרת קורסי הבחירה) בקורס שמהותו עבודה מעשית בשדה. העבודה תבוצע במוסדות הקשורים בתחום הקרימינולוגיה (בתי סוהר, הרשות לשיקום האסיר, פנימיות, פרויקטים של עלי"מ וכדומה). העבודה תתבצע בהנחיית אנשי מקצוע מאותו מקום ובמקביל לשיעורים פרונטאליים ופגישות אישיות עם מרצה הקורס.

שנה א'

קוד הקורס	שם הקורס	נ"ז	ש"ס	ציון עובר
21011	מבוא לסוציולוגיה	5	4	60
	מבוא לסוציולוגיה-תרגיל	0	2	
32321	מבוא לקרימינולוגיה	4	4	56
	מבוא לקרימינולוגיה - תרגיל	0	2	
32322	מבוא לפסיכולוגיה	4	4	56
	מבוא לפסיכולוגיה - תרגיל	0	4	
32323	פסיכולוגיה חברתית	4	4	56
32324	מבוא לפנוולוגיה	4	4	56
	סה"כ שנה א'	21	28	

תנאי מעבר

ציון ממוצע משוקלל 70.

שנה ב'				
קוד הקורס	שם הקורס	נ"ז	שש"ס	ציון עובר
32325	שיטות מחקר	4	4	56
	שיטות מחקר- תרגיל	0	4	
32326	דיני עונשין	2	2	56
32327	סדרי דין ודיני ראיות	2	2	56
32328	פסיכופתולוגיה	4	4	56
	פסיכופתולוגיה – תרגיל	0	2	
21158	מבוא לחברה הישראלית	5	4	60
21158	מבוא לחברה הישראלית – תרגיל	0	2	
32330	אכיפת החוק א'	2	2	56
32331	אכיפת החוק ב'	2	2	56
סה"כ שנה ב'		21	28	

הערה: הקורסים מבוא לסוציולוגיה ומבוא לחברה הישראלית יינתנו בשנה"ל תשע"א במסגרת החוג לסוציולוגיה ויקנו כל אחד מהם 5 נ"ז (במקום 4 נ"ז). על הסטודנט לוודא כי השלים את מכסת נ"ז שלו בתוספת קורסי הבחירה!!!

תנאי מעבר

ציון ממוצע משוקלל 70 משנים א' ו ב'.
סיום הקורס בשיטות מחקר בציון עובר.

שנה ג'

קוד הקורס	שם הקורס	נ"ז	שש"ס	ציון עובר
	סטייה חברתית	4	4	56
	ויקטימולוגיה	2	2	56
	סמינריון	6	4	60
	קורסי בחירה	6	6	
סה"כ שנה ג'		18	14	

קורסי חובה

מבוא לסוציולוגיה

הסוציולוגיה היא מדע העוסק בחקר יחסי הגומלין בין בני אדם ובניתוח מאפיינים של חברות ותרבויות שונות. מטרת הקורס היא להפגיש את התלמיד עם תחומים שונים הנוגעים למדע הסוציולוגיה (כגון תרבות, סטייה חברתית, ריבוד חברתי, סוציאליזציה וכו'), ולבחון אותן דרך נקודת המבט הסוציולוגית. תוך ניתוח ביקורתי של המציאות החברתית באמצעות הפרספקטיבות התיאורטיות השולטות בתחום.

4 שש"ס / 5 נ"ז / ש' / 60

א' 21011 ד"ר משה שרעבי ד' 08:30-11:45

מבוא לסוציולוגיה-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

א' 21011 טרם נקבע ב' 14:15-15:45

א' 21011 טרם נקבע ב' 16:15-17:45

מבוא לקרימינולוגיה

בקורס נכיר את התיאוריות הקרימינולוגיות השונות ונחשף להצגה מחקרית של תופעת הפשיעה והסטייה החברתית.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 32321 ד"ר מיכאל וישנבסקי ב' 12:15-13:45

מבוא לקרימינולוגיה-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת' / 56

ש' 32321 גבי עופר זמל סמסטר א' ב' 16:15-17:00, סמסטר ב' ב' 18:15-19:00

ש' 32321 גבי עופר זמל סמסטר א' ב' 15:00-15:45, סמסטר ב' ב' 16:15-17:00

מבוא לפסיכולוגיה

הקורס מהווה מפגש ראשוני של סטודנטים עם תחום הפסיכולוגיה, ומיועד לסקור את מושגי היסוד ואת שיטות המחקר העיקריות בפסיכולוגיה המודרנית, תוך התמקדות בגישה המדעית ומתוך נקודת מבט ביקורתית. מטרת הקורס הינה להקנות ידע בסיסי בתחומי הפסיכולוגיה העיקריים, המפורטים להלן.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 32322 ד"ר ענת ירון-ענתר ג' 14:15-15:45

מבוא לפסיכולוגיה-תרגיל

4 שש"ס / 0 נ"ז / ת' / 56

ש' 32322 גבי יוליה קרטשטיין סמסטר א' ג' 16:15-17:45, סמסטר ב' ג' 12:15-13:45

פסיכולוגיה חברתית (דגש על תהליכי סטייה)

מטרות הקורס הן להכיר את אבני היסוד בפסיכולוגיה החברתית ואת דרכי המחקר הייחודיות לתחום זה. הסטודנט יבין את ההקשר ההיסטורי ואת השפעתו על התפתחות תחומי מחקר בפסיכולוגיה חברתית. בנוסף, יושם דגש על הכרת היישום של הידע בפסיכולוגיה חברתית בחיי היום-יום.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ב' 32323 ד"ר אורי דן ב' 08:30-11:45

פנולוגיה

מטרת הקורס הינה הקניית ידע בסיסי בנושאים הקשורים להתפתחות הענישה משחרר ההיסטוריה ועד לתקופה המודרנית; הבנת תפיסת הענישה מן ההיבט הפילוסופי, המוסרי, הדתי, החברתי והפסיכולוגי; הקניית ידע בנושאים הקשורים למטרות הענישה, מגבלות הענישה ותוצאותיה; סקירת דרכי ענישה החל מתקופת התורה ועד לתקופה המודרנית; הבנת דרכי ענישה, דרכי יישומן והשימוש בהן כפונקציה לשינויים שחלו בחברה המערבית במהלך התפתחותה; דיון ביתרונות ובחסרונות של דרכי הענישה השונות, בדרגות הפעלתן ובמטרותיהן, תוך התמקדות בתקופה המודרנית; המאסר ועונשים חלופיים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ב' 32324 ד"ר עירית עין-טל ג' 16:15-19:45

שיטות מחקר

מטרת הקורס היא להקנות לתלמידים מושגים בסיסיים בתפיסת העולם המדעית ובטכניקות המקובלות במדעי החברה, תוך הדגשה והדגמה של הבעיות הייחודיות והגישות הנמצאות בשימוש בקרימינולוגיה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 32325 פרופ' גיורא רהב סמסטר א' ב' 10: 15-11: 45, סמסטר ב' ב' 14: 15-15: 45

שיטות מחקר-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת' / 56

ש' 32325 טרם נקבע סמסטר א' ב' 08: 30-10: 00, סמסטר ב' ב' 16: 15-17: 45

דיני עונשין

הקורס נועד להקנות לסטודנטים מושגי יסוד בתחום המשפט הפלילי המהותי: תכליתו ויעדיו, עקרונות היסוד שלו, היבטיו החוקתיים, מבנהו הנורמטיבי והכרת יסודותיהן של העבירות הפליליות לסוגיהן. במהלך הדיון בנושאי הקורס, תשולבנה גם דוגמאות מרכזיות של מקרים העומדים על סדר היום המשפטי בארץ ובעולם.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32326 עו"ד תחיה שחר ב' 10: 15-11: 45

סדרי דין ודיני ראיות

הקורס נועד להקנות לסטודנטים מושגי יסוד בתחום המשפט הפלילי הדיוני, על שלביו השונים: החל מן הפתיחה בחקירה משטרתית, עובר דרך הליכי מעצר, חקירה ומשפט וכלה בהליכי ערעור, דיון נוסף ומשפט חוזר.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32327 עו"ד תחיה שחר ב' 12: 15-13: 45

פסיכופתולוגיה

בקורס זה תבחן ההבחנה בין נורמלי לאבנורמלי; במהלך הקורס יבחנו מושגי יסוד בתחום הפרעות הנפש; תבחן התהוות של פסיכופתולוגיה והתיאוריות המסבירות אותה; כמו-כן יכלול הקורס הכרה של הסיווג המקובל בעולם להפרעות השונות ובחינת הסימפטומים העיקריים המאפיינים אותן (על-פי ספר האבחנות ה-DSM IV). ההפרעות תוצגנה תוך התייחסות לגורמים השונים להפרעה: ביולוגיים, פסיכו-חברתיים וסביבתיים. בנוסף, ייבחנו היבטים טיפוליים. לבסוף, יבחן ההיבט החוקי בהקשר של פסיכופתולוגיה, נקודת המפגש בין עבריינות ופסיכופתולוגיה (פסיכיאטריה משפטית).

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

א' 32328 ד"ר ענת ירון-ענתר ג' 08: 30-11: 45

פסיכופתולוגיה-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת' / 56

א' 32328 גבי יוליה קרטשטיין ג' 14: 15-15: 45

מבוא לחברה הישראלית

מטרת הקורס היא לפרוש בפני הסטודנט יריעה רחבה על המתרחש בחברה הישראלית, הבנויה מקבוצות אתניות, מגזרים דתיים, לאומיים, שכבות חברתיות, תרבויות משנה ואידיאולוגיות הנפרסות על פני קשת רחבה. הקורס ינסה לספק לסטודנט ידע על המקורות החברתיים-היסטוריים של החברה הישראלית, גבולות החברה הישראלית והשסעים המאפיינים אותה.

4 שש"ס / 5 נ"ז / ש' / 60

א' 21158 ד"ר גולן פדידה ב' 12: 15-15: 45

מבוא לחברה הישראלית-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת' / 60

א' 21158 מר שלום בוקניק ב' 16: 15-17: 45

אכיפת החוק א'-משטרה בחברה דמוקרטית

הקורס נועד להקנות מושגי יסוד וידע בסיסי בנוגע לתפקיד המשטרה בחברה דמוקרטית, הפונקציות שהיא ממלאת ואופני מימושו. באמצעות סקירה הסטורית של משטרה ושיטור בעולם ובישראל נציג ונדון באופן ביקורתי בסוגיות ובדילמות המרכזיות של משטרה ושיטור בחברה חופשית, הן מבחינה תיאורטית והן מבחינה מעשית.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32330 ד"ר אראלה שדמי ג' 12: 15-13: 45

אכיפת החוק ב'-מערכת המשפט, הענישה והטיפול

הקורס יעסוק במערכות אכיפת החוק, החל ממערכת המשפט, אפיוני הענישה, וכלה במוסדות התקון. יידונו נושאים הקשורים לשיקום עבריינים במוסדות הענישה והתקון, וקשריהם עם הקהילה. ייבחנו שיטות התקון השונות על יתרונותיהן ועל חסרונותיהן, וכן הגישות השונות לטיפול בעברייני תוך התמקדות באינטראקציה בין הקהילה לבין האסיר המשוחרר.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32331 ד"ר סרגיו הרצוג ב' 08: 30-10: 00

קורסי בחירה

עבריינות נוער

הקורס נועד לאפשר למשתתפיו היכרות עם תחום עבריינות נוער, העוסק בהבנה ובטיפול בתופעה של ביצוע עבירות פליליות על ידי קטינים. בקורס יבחנו גישות קרימינולוגיות תיאורטיות מרכזיות ומושגי יסוד בסיסיים בנושא זה. יידונו מאפייני עבריינות הנוער הן ברמת היחיד והן ברמה החברתית-מבנית. כמוכן תבחנה התגובות החברתיות לעבריינות הנוער ותפקודה של מערכת אכיפת החוק כלפי קטינים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32341 ד"ר סרגיו הרצוג ה' 08: 30-10: 00

עבריינות נשים

הקורס נועד לאפשר למשתתפיו היכרות עם תחום עבריינות נשים, העוסק בהבנה ובטיפול בתופעה של ביצוע עבירות פליליות על ידי נשים. בקורס יבחנו גישות קרימינולוגיות תיאורטיות מרכזיות ומושגי יסוד בסיסיים בנושא זה. יידונו מאפייני עבריינות הנשים, כמו גם תפקודה של מערכת אכיפת החוק כלפי נשים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32342 ד"ר סרגיו הרצוג ה' 10: 15-11: 45

טרור: פשיעה אידיאולוגית והשלכותיה

מטרת הקורס היא להכיר את ההיבטים השונים של תופעת הטרור. מהו טרור? מהם אירגוני ורשתות טרור? אילו אידיאולוגיות הם מייצגים ולאילו מטרות חותרים? אלו רק מקצת השאלות שנעסוק בהן במהלך הקורס. האם הטרור המהפכני הוא נחלת העבר ובמקומו אנו עדים להתפתחותו של 'טרור חדש', אכזרי, חסר מטרת מעשיות וחמוש באמצעי לוחמה ממוחשבת ונשק לפגיעה המונית? כיצד התיאוריות המרכזיות בקרימינולוגיה מקושרות לגישות המסבירות אלימות פוליטית וטרור? ננסה לחשוב ולענות על השאלות הללו, כמו כן נעסוק בסוגיות של הקשר בין טרור לכלכלה ולוחמה בטרור.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32340 ד"ר מיכאל וישנבצקי ב' 10: 15-11: 45

פשיעה וכלכלה

בקורס יוצגו הקשרים בין פשיעה לכלכלה. יוצגו ויוסברו נושאים בתיאוריות וגישות כלכליות, קרימינולוגיות ופילוסופיות-הבחירה הרציונלית, פעילות שגרתית, הגישה הקלאסית, תועלתנות, ניהול סיכונים ומניעה מצבית של הפשיעה. נראה יישומים של הגישות התיאורטיות, תוך כדי בחינה של מחקר בנושאי פשיעה מאורגנת, מחירו הכלכלי של הטרור, פשעי "צווארון לבן" והונאה, פשיעה קיברנטית (cybercrime), הקשר בין מחזורי עסקים לפשיעה, ושימוש במודלים כלכליים ואקונומטריים לניתוח היקפי וצורות הפשיעה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32343 ד"ר מיכאל וישנבצקי ב' 08: 30-10: 00

חברה בצל טרור

מטרת הקורס להקנות ידע בהיבטים שונים של טרור. במהלך הקורס תינתן סקירה היסטורית קצרה לגבי התפתחות התופעה, וכן תיסקרנה הגדרות שונות של המושג 'טרור'. ייבחנו הרעיונות הפסיכולוגיים העומדים בבסיס הטרור, וייבחן תפקידה של התקשורת בהקשר זה. תיבחן הסוגיה של מבצעי הפיגועים ומשלחיהם תוך ניסיון להבין האם ניתן להצביע על פרופיל כלשהו (דמוגרפי, אישיותי וחברתי) המאפיין אותם, ובכלל זה גם השאלה כיצד אדם ללא הפרעה כלשהי או נטיות אובדניות מחליט לבצע התאבדות. דגש מיוחד יינתן לנושא של השפעת הטרור (ובעיקר טרור ממושך) על אוכלוסיית היעד בכלל, ועל ילדים בפרט (קורבנות וקורבנות פוטנציאליים) תוך בחינה של התמודדות באופן כללי במצבי דחק ממושכים ואפשרויות התערבות. זאת תוך בחינת מושגים רלבנטיים כגון הפרעה פוסט-טראומטית (PTSD), התרגלות (habituation), חוסן וכד'.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 34117 ד"ר ענת ירון א' 08: 30-10: 00

'בעקבות טראומה: גורמים, התמודדות ותסמונת בתר טראומטית'

מטרת הקורס היא להעמיק את ההבנה בתגובות בני אדם לאירועים טראומטיים. אירועים טראומטיים הם סיטואציות בהן יש סיכון קיצוני, סיטואציות הנמצאות מחוץ לטווח ההתנסות הרגיל של האדם. במהלך הקורס תבחן התמודדות באופן כללי עם מצב של לחץ תוך מתן דגש על אירועים טראומטיים. ייבחנו סוגים שונים של אירועים טראומטיים וכן סגנונות התמודדות שונים שאנשים נוקטים בתגובה אליהם. יינתן דגש לתגובה קיצונית לאירוע טראומטי-תסמונת בתר-טראומטית. ייבחנו הקריטריונים לאבחון ההפרעה, ננסה להבין האם ישנם גורמים המועידים אדם מסוים לפתח הפרעה שכזו, ובהתאם לכך האם יש דרכים למניעה. לבסוף, ייבחנו דרכי טיפול בהפרעה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ק' 34026 ד"ר ענת ירון-ענתר א' 08: 30-11: 45

פקודת הסמים המסוכנים

הכרת הוראות "פקודת הסמים המסוכנים", על רקע התופעה הכלל עולמית של בעיית הסמים, היקפה, נזיקה והשלכותיה על החברה בכלל ועל הפרט, תוך שימת דגש על תכלית החקיקה כאחת הדרכים להתמודדות עם תופעת הסמים, בצד אמצעי טיפול ומניעה אחרים. סוגיות משפטיות בפקודת הסמים: עבירות הסמים למיניהן: החזקת סם, עסקאות שונות בסמים, הדחת קטינים לסם, החזקת סם מותרת, שיקולי מניעה וענישה, מעצר וחיפוש בעניין סמים, הוראת חוק מיוחדות לטיפול בעברייני סמים, חילוט רכוש שנצבר כתוצאה מעיסוק סמים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 34005 השופטת יפעת שיטרית ב' 16: 15-17: 45

סייגים באחריות הפלילית על פי תיקון 39 לחוק העונשין

בבסיס הקורס עומדת השאלה: האם כל מבצע פשע, חייב לתת את הדין? בפני הסטודנטים תיחשף קשת ההגנות הניתנות לעומד לדין פלילי במסגרת החוק בישראל. שכרות, סמים וליקוי נפשי, הם חלק מההגנות אשר יתבררו בקורס. במהלך הלימוד, יושם דגש על פטור מאחריות פלילית מטעמים של מחלת נפש, הגנה עצמית ועוד, וזאת לאור משפטים אשר נדונו בבית המשפט השונים בישראל בתקופה האחרונה ואשר עמדו על סדר היום הציבורי במדינה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 34121 השופטת יפעת שיטרית ב' 16: 15-17: 45

היבטים יישומיים של עדויות ילדים (מעודכן נכון ל-26.08.10)

הקורס יעסוק ברקע התיאורטי והמחקרי לראיון ילדים בהקשרים משפטיים ויאפשר התנסות ותרגול מיומנויות ראיון אפקטיביות. הסטודנטים יכירו את הגורמים ההתפתחותיים והסביבתיים המשפיעים על עדות ודווח של ילדים ובהמשך יישמו כלים מדעיים לראיון מותאם התפתחות באמצעות סימולציות וראיון אקטיבי של ילדים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ב' 31084 ד"ר תמר דרויש ג' 14: 15-17: 45

אלימות קבוצתית (מעודכן נכון ל-26.08.10)

מטרת הקורס היא להכיר את ההיבטים השונים של התהליכים המתרחשים בקבוצה והשפעתם על היחיד. בין הנושאים הנלמדים: דינאמיקה קבוצתית, זהות קבוצתית, קונפליקטים בין קבוצות, סטריאוטיפים, כתות וחזרה בתשובה, השפעת סוג זהות היחיד והקבוצה על מידת תוקפנותם, אונס קבוצתי, כנופיות נוער, טרור, פשע מאורגן בישראל, תפקיד הקבוצה בשיקום עבריינים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 31155 ד"ר ציפי סלע ב' 12: 15-13: 45

אלימות במשפחה (מעודכן נכון ל- 26.08.10)

אלימות במשפחה טבועה בחברה האנושית מימים ימימה ושכיחותה משתנה על פי ערכי התרבות והנורמות החברתיות בכל מקום. אלימות במשפחה נתפסת כסוגיה פרדוכסלית, מכיוון שבמהותה היא מהווה פגיעה במי שנמצאים בקשרים העמוקים ביותר מבין מערכות היחסים החברתיות. מטרת הקורס היא להכיר את ההיבטים השונים באלימות ביתית: אלימות כלפי נשים; אלימות כלפי הורים; אלימות כלפי ילדים. נציג תיאוריות שונות המציגות הסברים לאלימות זו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 31078 ד"ר ציפי סלע א' 00: 10-30: 08

מוסדות כוללניים (מעודכן נכון ל- 26.08.10)

יוצגו מוסדות שונים בעלי מאפיינים של הרתעה וטיפול בעבריינים. פיתוח ראייה ביקורתית כלפי התפתחות מבנה ותפקוד מבניהם, ניתוח סוציולוגי של אוכלוסייתם, דרכי פעולתם וארגונם. תכונותיו האופייניות של המוסד הכוללני (בית סוהר, בית חולים פסיכיאטרי, מוסדות חסות, עמותות לנגמלים מסמים). כן יבחנו שיטות הטיפול, בעיות יום יומיות, האבחנה והערכת יעילותם. לסיכום יערך ניתוח ודיון באמצעות תיאוריות שונות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 34003 ד"ר רונית לסקוב-פלד א' 45: 13-15: 12

עבירות וסטיות מין (מעודכן נכון ל- 26.08.10)

הקורס יעסוק בהגדרת המושג "עבירות מין", בהכרת סוגי עבירות המין, עבריינים וקורבנות. ידונו גישות תיאורטיות להסבר סטייה מינית, יחסי קרבן-עבריין המין, אבחון עברייני מין, וכן קורבנות בעבר כגורם מסביר להתנהגות מינית סוטה. בין העבירות שידונו: אונס, פדופיליה וגילוי עריות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 34110 ד"ר עירית עין-טל ב' 45: 13-15: 12

פשעי מדינה, פשע פוליטי ופשעי מלחמה (מעודכן נכון ל- 26.08.10)

המחקר הקרימינולוגי מתכחש לפשעים כגון: רצח העם הארמני בידי התורכים, שואת היהודים, רצח מתנגדי הנאצים, נרצחי סטלין, ניצול כלכלי, גזענות, כיבוש אימפריאליסטי ועוד. בקורס נציג את הטענה כי על המחקר הקרימינולוגי להעלות על סדר היום את הנושא של פשעי מדינה (Crimes of the State), ובאופן מיוחד את תחום הפרת זכויות האדם על-ידי המדינה. כמו כן יעסוק הקורס בפשעים פוליטיים (רצח פוליטי למשל), בפוליטיזציה של הפשע, פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות. נעלה את סוגיית סילוף המוסר: מי שמופקד על שמירת החוק-מפר אותו.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 34116 ד"ר עירית עין-טל ג' 45: 13-15: 12

שיקום עבריינים בקהילה ובכלא (מעודכן נכון ל- 31.01.11)

הקורס יעניק היכרות עם תיאוריות וגישות שונות לשיקום עבריינים, בדגש על אלו המעוצבות מפרספקטיבה קרימינולוגית "חיובית" שלרוב אינם זוכים להדגשה בשיח ובמחקר הקרימינולוגי המסורתי (למשל, גורמי הגנה וחוסן, חדילה-מפשעה, ביוש רה-אינטגרטיבי, צדק מאחה), המיושמים חלקית בפרקטיקת השיקום בארץ ובמדינות שונות בעולם. בנוסף, הסטודנטים ייחשפו לתוכניות טיפוליות עכשוויות המיועדות לשיקום עבריינים בקהילה ובכלא, המדגישות פיתוח של חזקות וכישורים פרו-סוציאליים ונמצאו כמסייעות להשתלבותם התקינה בחברה הכללית ולהפחתת רצידיביזם.

2 שש"ס / 2 נ"ז / 56

ב' 32345 ד"ר אתי אלישע ב' 45: 17-15: 16